

Vlaanderen
is omgeving

Vlaamse Overheid, Departement Omgeving
Afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en –projecten
Team Milieueffectrapportage
Koning Albert II-laan 20 bus 8
1000 Brussel
T 02/553 80 79
mer@vlaanderen.be
www.omgevingvlaanderen.be

Kwaliteitsbeoordeling MER i.k.v. het voorkeursbesluit voor het complex project Verbetering nautische toegankelijkheid tot de (achter)haven van Zeebrugge

Dossiernummer: CP-10

1. Inleiding

Het complex project 'Verbetering nautische toegankelijkheid tot de (achter)haven van Zeebrugge' omvat de bouw van een nieuwe zeesluis. De nieuwe zeesluis moet de bereikbaarheid van de (achter)haven van Zeebrugge voor schepen verbeteren en naar de toekomst toe blijven garanderen in het geval de bestaande P. Vandammesluis uitvalt of tijdelijk uitvalt door nodig onderhoud.

Initiatiefnemer van het complex project is de Vlaamse Overheid, Departement Mobiliteit en Openbare Werken, Afdeling Maritieme Toegang.

Volgens artikel 15/1 van het decreet Complexe Projecten¹ moet de dienst, bevoegd voor milieueffectrapportage, de kwaliteit van het (ontwerp van) MER beoordelen, en dit voorafgaand aan het vaststellen van het voorkeursbesluit. Hiervoor wordt getoetst aan

- de beslissing zoals vermeld in artikel 8 §3 van het decreet (richtlijnen dd. 11 mei 2017),
- de inhoudsvereisten vermeld in artikel 10, eerste lid van het decreet (artikel 4.2.8 §1 5° en artikel 4.3.7 van het DABM³),

en wordt rekening gehouden met

- de uitgebrachte adviezen
- de, tijdens het openbaar onderzoek, ontvangen opmerkingen van het publiek.

2. Inhoudelijke toetsing van het MER

Tijdens de onderzoeksfase heeft Team Mer ingestaan voor een continue kwaliteitsbewaking van het onderzoek naar milieueffecten. Team Mer heeft meerdere ontwerpversies nagelezen en getoetst aan de richtlijnen van 11 mei 2017 en de methodiek, zoals opgenomen in de geactualiseerde AON (versie 27 maart 2017).

Het MER bevat de volgens het DABM vereiste gegevens.

¹ Decreet betreffende complexe projecten van 25 april 2014

² Gewijzigd naar artikel 4.2.8 §1bis cfr. artikel 57 van het decreet tot wijziging van de regelgeving voor ruimtelijke uitvoeringsplannen teneinde de planmilieueffectrapportage en andere effectbeoordelingen in het planningsproces voor ruimtelijke uitvoeringsplannen te integreren door wijziging van diverse decreten (1 juli 2016)

³ Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, B.S. 3 juni 1995, zoals herhaaldelijk gewijzigd

In het bijzonder wordt bij deze kwaliteitsbeoordeling rekening gehouden met volgende overwegingen:

De hoofdtaak van de onderzoeksfase bij complexe projecten bestaat erin de belangrijkste onderscheidende effecten van de alternatieven naar voor te brengen, en dit i.f.v. het maken van een keuze van voorkeursalternatief. In het MER worden alle alternatieven op een gelijkwaardige wijze onderzocht, en dit o.b.v. de beschikbare kennis en expert judgement van de erkende MER-deskundigen, al dan niet ondersteund/bijgestuurd door de expertise van specifieke adviesinstanties. De beschikbare kennis uit vorige studies/onderzoeken werd kritisch geëvalueerd naar bruikbaarheid (actueel, betrouwbaar) en toepasbaarheid i.f.v. een gelijkwaardige evaluatie van de alternatieven.

De focus in het MER ligt enerzijds op de onderscheidende effecten van de alternatieven, en anderzijds op belangrijke effecten die eigen zijn aan het complex project, ongeacht de locatie van de nieuwe zeesluis. Het milieueffectenonderzoek heeft de significante effecten onderzocht, op een strategisch niveau. Per discipline wordt gemotiveerd welke effectgroepen aan bod moeten komen in het MER, en welke niet. Hierbij worden de (onderscheidende) permanente effecten tengevolge de aanleg en exploitatie van de nieuwe zeesluis onderzocht. Er wordt in het MER ook aandacht besteed aan enkele tijdelijke effecten uit de aanlegfase die omwille van de lange tijdsduur toch als belangrijk en/of onderscheidend kunnen beschouwd worden (bijv. geluidshinder, verdroging door bemaling).

In het MER wordt per discipline nagegaan of er bepaalde cumulatieve effecten kunnen verwacht worden van het complex project, in samenhang met één van de volgende ontwikkelingsscenario's: de reconversie van de Carcoke site (dempen Prins Filipsdok en Oud-Ferrydok), de revitalisering van de wijken van Zeebrugge (studie) en de wijzigingen tengevolge het RUP Vissershaven in Zeebrugge.

In het MER wordt per discipline aangegeven welke milderende maatregelen/randvoorwaarden essentieel zijn voor één of meerdere alternatieven en waarmee rekening moet gehouden worden bij het nemen van het voorkeursbesluit. Daarnaast worden ook aanbevelingen/randvoorwaarden opgesomd om rekening mee te houden bij de volgende fase(n) (o.a. uitwerkingsfase complex project).

Tijdens de opmaak van het MER werden de elementen die ingaan op de inhoud en uitwerking van het (ontwerp van) MER uit ontvangen adviezen afgewogen op relevantie, en verwerkt waar nodig in het MER. Het complex project heeft potentieel een impact op het Habitatrichtlijngebied 'Duingebieden inclusief Ijzermonding en Zwin' en het VEN-gebied 'Baai van Heist, Sashul, Vuurtorenweide en Kleiputten van Heist'. In het MER werd cfr. artikel 36ter van het Natuurdecreet⁴ een passende beoordeling en cfr. artikel 26bis van hetzelfde decreet een verscherpte natuurtoets uitgevoerd (bijlage 2 van het MER). In het advies van het departement Omgeving i.k.v. het voorontwerp van voorkeursbesluit (dd. 17 april 2018) gaat het Agentschap Natuur en Bos akkoord met de beschrijving van de effecten en de hieraan gekoppelde conclusies, zoals opgenomen in de passende beoordeling.

⁴ Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (21 oktober 1997 en wijzigingen).

De elementen uit de inspraak die ingaan op de inhoud en uitwerking van het MER werden eveneens afgewogen op relevantie. Een weerslag van deze evaluatie is terug te vinden in de antwoordennota (opgemaakt door het projectteam, als verwerking van het openbaar onderzoek). De volgende elementen gaven aanleiding tot een beperkte aanpassing van het ontwerp van MER:

- Toevoegen van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen als beleidsmatige randvoorwaarde.
- Discipline biodiversiteit: aanpassing toetsing aan het Vegetatiewijzigingsbesluit, omdat er ook verboden te wijzigen vegetaties gelegen zijn buiten het VEN, zijnde t.h.v. het Visserskruis (relevant voor alternatief Visart en Visart Oost). Er wordt een randvoorwaarde toegevoegd voor de uitwerkingsfase.
- Discipline mens: verduidelijking van het begrip 'onteigeningen' en de vertaling van kadastrale percelen naar type gebruik.

Het betreffen kleine aanpassingen die de conclusies van het, in openbaar onderzoek gelegen, ontwerp van MER, niet wijzigen.

3. Besluit kwaliteitsbeoordeling

Gelet op het bovenstaande beoordeelt Team Mer de kwaliteit van het MER i.k.v. het voorkeursbesluit voor het complex project "Verbetering nautische toegankelijkheid tot de (achter)haven van Zeebrugge" als goed.

Liesl Vanautgaerden
directiehoofd Gebiedsontwikkeling
Afdeling Gebiedsontwikkeling, omgevingsplanning en -projecten
Departement Omgeving